

Sygn. akt III.RC.210/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2023 roku

Sąd Rejonowy w Mielcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Grzegorz Król

Protokolant: Magdalena Zajdel

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2023 roku w Mielcu

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. C.

przeciwko A. C.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda Z. C. na rzecz pozwanej A. C. kwotę 737 zł (siedemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika,

III. nakazuje ściągnąć od powoda Z. C. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Mielcu) kwotę 657,79 zł (sł: sześćset pięćdziesiąt siedem złotych 79/100) tytułem wydatków.

Sędzia:

Sygn. akt III RC 210/22

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 9 lutego 2023 r.

Z. C. domagał się ustanowienia, z datą wsteczną, tj. od 25 lutego 2019 r., rozdzielności majątkowej między powodem a pozwaną A. C., pozostającymi w związku małżeńskim od dnia 21 czerwca 1969 r., jak również ustalenia, że każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strony od lat nie podejmują wspólnie żadnych decyzji finansowych, co wynika z postawy pozwanej, która zaciąga od lat w bankach i parabankach zobowiązania finansowe, a uzyskane w ten sposób środki trwoni na nieznaną powodowi i rodzinie potrzeby. Powód i dzieci stron podejmowali próby rozmów z pozwaną, co okazało się bezskuteczne. Ostatecznie jednak – celem uniknięcia obciążenia wypracowanego majątku małżonków w postaci nieruchomości w M., strony ustaliły, że przełożą go dzieciom w drodze darowizny, co nastąpiło w dniu 25 lutego 2019 r. Umowa ta stanowiła ostatnią wspólną decyzję stron, a po jej podpisaniu powód podjął starania celem

spląty ciążących na pozwanej zobowiązań. Niestety, pomimo próby rozwiązania problemu, pozwana w dalszym ciągu, bez wiedzy i zgody męża zaciąga zobowiązania finansowe.

W odpowiedzi na pozew A. C. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana zaprzeczyła, że strony od lat nie podejmują wspólnych decyzji finansowych, że miałyby ona trwonić środki, które uzyskuje m.in. przez zaciągane pożyczki, podniosła również, że powód od początku małżeństwa ograniczał jej środki na życie, nie obchodziły go wydatki związane z prowadzeniem domu, czy koszty utrzymania dzieci, w związku z czym pozwana zmuszona była zaciągać pożyczki. Pożyczki były jednak terminowo spłacane, pozwana wyjeżdżała też przez 9 lat do W. w celach zarobkowych, ostatni taki wyjazd miał miejsce w roku 2013, w latach późniejszych pozwana była zaś zmuszona na nowo zaciągać zobowiązania celem utrzymania rodziny. Pozwana dodała, że jej jedynym dochodem jest obecnie emerytura w kwocie 1.800 zł, jak również, że sama decyzja o spłacie długów pozwanej oraz późniejsza ich spłata była wspólną decyzją stron, a zatem nie jest tak, że ostatnią wspólną decyzję finansową małżonkowie podjęli w dniu 25 lutego 2019 r. Pozwana nadal jest też zadłużona wobec ZUS. Powód miał możliwość udzielenia żonie pomocy finansowej, albowiem osiąga on znacznie wyższe dochody, trzeba też dodać, że zarejestrowana na pozwaną od roku 1991 działalność gospodarcza była w rzeczywistości prowadzona przez powoda, który uzyskiwał z tej działalności dochody na własne konto. Po wspólnej spłacie długów jedyną nową pożyczką zaciągniętą przez pozwaną była pożyczka z dnia 11 kwietnia 2022 r. w kwocie 6.000 zł, z której połowa została przeznaczona na spłatę należności ZUS. Pozwana ze skromnej emerytury musi zaspokoić wszelkie swoje potrzeby, spłaca też nadal należność wobec ZUS, żyje bardzo skromnie, brakuje jej środków, podczas gdy powód posiada trzy źródła dochodów – emeryturę, dochody z działalności gospodarczej oraz czynsz za najem około 11 garaży. Należy też dodać, że strony nie pozostają w separacji faktycznej, mieszkają wspólnie i wspólnie się stołują, brak między nimi nieporozumień co do sposobu zarządu majątkiem wspólnym.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Z. C. i A. C. pozostają w związku małżeńskim zawartym dnia 21 czerwca 1969 r. w M., z którego mają dwoje dorosłych dzieci. Strony zamieszkują wspólnie od 50 lat w mieszkaniu własnościowym przy ul. (...) w M., które stanowi jedyny ich majątek. Nie toczyło się i nie toczy między nimi postępowanie o rozwód bądź o separację. Obecnie obie strony są na emeryturze – pozwana pobiera ją w wysokości 1.800 zł, powód oprócz emerytury w kwocie 2.600 zł ma dochód z tytułu najmu garaży w kwocie 900 zł, angażuje się też w firmę, która w przeszłości była zarejestrowana na pozwaną, lecz prowadzona była faktycznie przez powoda, który uzyskiwane dochody przelewał na swój rachunek, a którą obecnie prowadzi córka.

Strony od wielu lat są ze sobą skonfliktowane – powód zarzucał pozwanej, że zaciąga pożyczki i trwoni pieniądze, pozwana zaś, że powód jest chciwy i nie dokłada się do utrzymania domu i rodziny. Konflikt stron przekładał się na ich dzieci, które obecnie nie utrzymują z rodzicami bliższych relacji.

Celem redukcji zadłużenia pozwanej, strony, w roku 2019, wspólnie z dziećmi, uzgodniły jego spłatę, a dniu 25 lutego 2019 r. małżonkowie przekazali córce wspólną nieruchomość w M., dla której jest prowadzona księga wieczysta nr (...).

Po redukcji zadłużenia pozwanej A. C. zaciągnęła jedną pożyczkę na poczet spląty zadłużenia w ZUS – z okresu kiedy prowadziła działalność gospodarczą, pozwana spłaca to zadłużenie, które wynosi obecnie jeszcze ok. 18.000 zł, obecnie nie toczą się przeciwko niej postępowania egzekucyjne, a pozostałości zobowiązań kredytowych pozwanej spłacane są nadal przez powoda i córkę.

Aktualnie strony nie podejmują razem żadnych wspólnych decyzji majątkowych, nie rozmawiają ze sobą w sprawach majątkowych, nie podejmują nawet takich prób, żyją obok siebie.

Powyższe sąd ustalił w oparciu o niekwestionowane w toku postępowania dowody:

odpis skrócony aktu małżeństwa stron (k.8), odpis z księgi wieczystej nr (...) (k.9-13), kopię umowy pożyczki z dnia 11 kwietnia 2022 r. (k.14-17), kopię zestawień zadłużenia (k.18-21), kopie postanowień komorniczych i potwierdzeń wpłat związanych z toczącymi się przeciwko pozwanej postępowaniami egzekucyjnymi (k.22-28), informacje o braku postępowań egzekucyjnych skierowanych przeciwko pozwanej (k.52-53), kopię zestawienia informacji o rachunku firmowym pozwanej za okres 1 września 2021 r. - 19 lipca 2022 r. (k.54-56), informację o wpłatach na rzecz ZUS (k.57), zeznania świadków: T. C. (k.79/2-80), A. M. (1) (k.80), A. M. (2) (k.104-105)

oraz częściowe zeznania stron – powoda Z. C. (k.105) i pozwanej A. C. (k.105/2-106. Zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne w całości – jakkolwiek świadkowie z racji skonfliktowania ze stronami i rzadkiego kontaktu nie mają bliższych informacji o bieżących relacjach między stronami to wskazali oni na istniejący od lat konflikt stron, ich wzajemne zarzuty oraz podejmowane działania w celu spłaty zobowiązań pozwanej. Zeznania stron zostały uznane za wiarygodne częściowo – Sąd odmówił wiary zeznaniom powoda na okoliczność przyczyniania się przezeń, zarówno w przeszłości jak i obecnie, do utrzymania rodziny, albowiem – poza zeznaniami świadka A. M. (1), który informacje w tym zakresie posiadał od powoda – nie są one potwierdzone, a przeczą im

zeznania pozwanej. Również zeznania pozwanej na okoliczność zaciągania w przeszłości kredytów celem utrzymania rodziny oraz bieżącego przyczyniania się przez nią do kosztów utrzymania mieszkania nie są niczym poparte. W pozostałym zakresie – a to na okoliczność braku separacji faktycznej stron, uzyskiwania przez powoda dochodów z firmy pozwanej,

spłaty jej zadłużeń powstałych do roku 2019, aktualnego zadłużenia pozwanej, braku skierowanych przeciwko niej egzekucji komorniczych, obecnych dochodów stron, czy niepodejmowania przez nie żadnych uzgodnień dotyczących majątku wspólnego – zeznania powoda i pozwanej nie pozostawały w sprzeczności i jako takie należało je uznać za wiarygodne.

Powództwo oparte zostało na podstawie art. 52 § 1 k.r.o., wedle treści którego to przepisu, z ważnych powodów, każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej.

Przyczyny zniesienia wspólności na podstawie art. 52 k.r.o. powinny dotyczyć przede wszystkim sfery majątkowej. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 1070/98, LEX nr 50872 podkreślono, że: "W postępowaniu wszczętym powództwem wytoczonym na podstawie art. 52 k.r.o., relacje osobiste istniejące między małżonkami, czy szerzej: aspekty rodzinno-prawne istniejących między nimi stosunków, nie mogą w sposób znaczący przesądzać o istnieniu ważnych powodów zniesienia wspólności majątkowej, gdyż mogłoby to prowadzić do nieuzasadnionego utożsamiania ważnych powodów w rozumieniu

art. 52 § 1 k.r.o. z przyczynami rozvodu lub separacji, do orzeczenia której wystarczy zupełny rozkład pożycia małżeńskiego (art. 61¹ § 1 k.r. i o.) i którą ustawodawca wprowadził jako środek pomocy w razie rozkładu pożycia małżonków" (zob. także wyrok SN z dnia 17 grudnia 1999 r., III CKN 506/98, LEX nr 39668).

W judykaturze Sądu Najwyższego wskazano, że ważne powody to sytuacja pociągająca za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2003 r., IV CKN 1710/00, LexPolonica nr 377918 oraz wyrok SN z dnia 7 grudnia 2000 r., II CKN 401/00, LexPolonica nr 2440302). Ważnymi powodami mogą być w szczególności: separacja faktyczna, która uniemożliwia im lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie

ich majątkiem wspólnym (por. np. wyrok SN z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 1070/98, LEX nr 50872), trwonienie majątku, alkoholizm, narkomania, hazard, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, uporczywe dokonywanie szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny (Dolecki Henryk (red.), Sokołowski Tomasz (red.), Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, wyd. II, LEX 2013).

Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu (art. 52 § 2 k.r.o.).

Z przeprowadzonego postępowania nie wynika, że zaistniały ważne powody uzasadniające orzeczenie między stronami rozdzielności majątkowej – powód nie wykazał, że w trakcie trwania małżeństwa przyczyniał się do utrzymania rodziny, a zatem, że pozwana poprzez zaciąganie zobowiązań finansowych trwonila majątek, przeznaczając go na

nieznane mu potrzeby. Z przeprowadzonego postępowania wynika ponadto, że po dacie 25 lutego 2019 r. strony współdziałały razem w kwestii spłaty zadłużenia pozwanej, aktualnie powód nadal spłaca to zadłużenie. Jakkolwiek strony są w konflikcie i nie podejmują razem żadnych decyzji majątkowych – z zeznań świadka A. M. (1) wynika, że nadal jest możliwość zgodnego zarządu majątkiem wspólnym, strony nie pozostają też w separacji faktycznej.

Należy też podkreślić, że po roku 2019 pozwana zaciągnęła jedynie jeden kredyt celem spłaty zobowiązań wobec ZUS, sama go spłaca, co powodowi jest wiadome i jak sam wskazał – nie toczą się przeciw niej żadne postępowania egzekucyjne. Pozwana nie narusza zatem interesów majątkowych powoda. Zważywszy ponadto, że pozwana jest małżonkiem zdecydowanie słabszym ekonomicznie i ma trudności z zaspokojeniem swoich potrzeb z uzyskiwanej emerytury – dalsze istnienie wspólności służy dobru rodziny stron, tym bardziej, że jak sam powód wskazał – zależy mu na trwaniu małżeństwa.

Należało zatem orzec jak w punkcie I-szym wyroku, na podstawie powołanych przepisów.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu Sąd wydał jak w punkcie II-gim i III-cim wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. – stosownie do wyniku sprawy. Mając na względzie, że powód przegrał sprawę w całości – Sąd zasądził od niego na rzecz pozwanej kwotę 737 zł,

w tym kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa pełnomocnika pozwanej (§ 4 ust. 1 punkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłata za czynności adwokackie) oraz opłatę od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Sąd nakazał ponadto ściągnąć od powoda – na rzecz Skarbu Państwa tut. Sądu kwotę 657,79 zł tytułem wydatków poniesionych w sprawie – a to kosztów stawiennictwa do tut. Sądu świadka T. C..

Sędzia:

ZARZĄDZENIE

Odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć:

- pełn. powoda adw. M. G.

- pełn. pozwanej adw. P. B..

M., dn. 22.02.2023 r.

Sędzia: